

RENAȘTEREA

„Nu vă lăsați biruiți de rău, ci biruiți răul cu binele“

Rom. 12, 21.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

MISIONARI...

„Secerișul este mult, dar lucrătorii puțini.

Rugați, deci, pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul său“ (Mat. 9, 37-38)

Pe plaiurile din cuprinsul Eparhiei Clujului, s'a constatat îndată după praznicul de înfrățire a sufletelor în umbra aceluiaș altar dela Alba-Iulia, lipsa mare de secerători în cele peste 840 parohii revenite la matca străbună a Bisericii Ortodoxe, dintre care 140 erau vacante.

Cu tot efortul și strădania fără de preget depusă de Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae, care n'a cruțat nici o osteneală spre a colinda toate colnicele eparhiei, ținând și conferințe cu preoții din cele opt județe; cu toate că a îndrumat și a îndemnat pe toți slujitorii altarelor la muncă, începând cu cei mai apropiați colaboratori: consilieri și preoți dela centrul eparhial, și utilizând orice preot disponibil chiar pensionari; totuș rândurile noastre erau prea puține la număr în fața „secerișului bogat“ ce trebuia adunat în jitnițele Bisericii noastre dreptmăritoare.

S'a mai adăugat și faptul, că preoții — funcționari la Centrul Eparhial — au fost curând imobilizați de mulțimea lucrărilor împreunate cu acest mare act istoric.

Credincioșii din nenumărate parohii solicitau însă slujitori, care să le împărtășească cele sfinte.

Atunci a început să înmugurească un gând, deschizător de nbi zariști pentru desăvârșirea acestei lucrări, și acesta a fost concretizat prin cuvântul: „Misionari“.

Adevărat, că acest cuvânt prin rezonanța sa, ne amintește mai degrabă de evanghelizarea noroadelor care n'au cunoscut

cuvântul mântuirii; dar în împrejurările date de realitatea vieții religioase din Transilvania, își avea și el rostul său apriet și foarte asemănător.

Căci acei care au făcut muncă misionară, au trebuit să spulbere prejudecăți, să imblâzescă vrășmașii, să topească peretele de ură ce despărțea cele două strane cari preamăreau pe acelaș Dumnezeu; și în locul lor să sădească dragostea, bunăînțelegerea și frățeasca împreunălucrare.

Cel dintâi gând de recunoștință și duhovnicească mulțumire se îndreaptă către Inalt Prea Fericitul Patriarh Iustinian, care plecându-și urechea părintească spre ruga îngrijorărilor din această eparhie, a trimis „lucrători“ în via Domnului, spre a îndrepta pe cei rătăciți, spre a sprijinii pe cei îndoelnici și spre a ridica pe cei căzuți; plinind prin această faptă de arhipăstor, Scriptura, „scoțând lucrătorii la secerișul său.

Aceeaș caldă mulțumire se cuvine și celor ce au muncit cu zel neostenit și desinteresat pe meleagurile Mureșului, Arieșului și Câmpiei.

Au sosit pe aceste plaiuri ca solitori ai primăverii sufletești, încălzind cu propovăduirea lor caldă inimile înghețate ale mădularelor neamului nostru, înstrăinate de focul din vatra străbună prin acțiunea vrășmașă a Vienei, cara a pogorit o iarnă lungă de două veacuri și jumătate între fiii aceluiaș neam prin dușmănia ce a semănat-o între ei.

Sosind în stoluri dese — prin rotație — astăzi numărul celor ce și-au dat obolul la tămăduirea celor căzuți între tâlharii dela Ierihon care căutau să jefuiască sufletele de podoba ortodoxiei, a ajuns să se cifreze aproape de sută.

Primiți la început cu neîncredere din partea credincioșilor, cei mai mulți au trebuit să învingă ostilitatea unei concepții care nu putea crede, că pravila slujbelor ortodoxe și a sinaxarului praznicelor bisericești este aceeaș la care s'au închinat în mod practic și cei răslețiți de turmă în decursul celor 250 de ani, deși săvârșeau acest lucru numai în baza „unei dispense“ papale.

Multora nu le venea să creadă această contradicție, că o „indulgență“ poate decreta de sfinte actele pe care mai înainte le numea eretice.

Prin munca misionară pe care au desfășurat-o, făcându-se tuturora toate, cei ce au venit să slujească Biserica strămoșească pe aceste plaiuri, nu au făcut numai muncă de lămurire, nu au adăpat numai setea duhovnicească a celor lipsiți de păstori sufletești; ci făurind din slujbele dumnezeiești pilonul central al vieții religioase și mijlocul de înmiresmare harică a credincioșilor, au adunat fii răslețiți ai neamului la umbra aceloraș altare.

Credincioșii reuniți sub acelaș acoperiș al credinței n'au pregetat să prețuiască această muncă, prin atașamentul lor sincer către cei ce i-au povățuit; rugându-i să le rămână păstori sufletești în locul celor ce și-au părăsit turma ca năimiți.

Ne-am înșela însă dacă am crede, că acestea au fost singurele roade ale muncii misionare prin părțile ardelene.

Schimbul acesta de slujitori a adus și alte foloase, cari nădăjduiam că se vor face văzute în viitor.

Preoți, din regiuni cu totul deosebite prin structura lor sufletească și ca obiceiuri, au avut bunul prilej să cunoască realitatea vieții din așezămintele de dincoace de Carpați, aducând un nou suflu de viață pe aceste plaiuri.

Dacă Gheorghe Lazăr și Aron Pumnul au trecut munții cu făclia culturii spre a întemeia școli, astăzi am primit acest împrumut cu dobândă, făcându-ne să cunoaștem sufletul larg în dărnicie a fraților care au înzestrat unele biserici revenite, cu evangheliile legate în argint, potire și alte odoare sfinte.

Nici credincioșii din parohiile păstorite de C. C. Păr. Misionari, nu s'au lăsat mai prejos, ci aplecându-și urechea la apelul făcut și-au deschis și jitnițele, dăruind din prisosul lor pentru cei lipsiți din sat, și mai mult chiar — cum au făcut cei din Ceanul-Mare — au colectat pentru „Azilul Ghenadie Mitropolitul“ din București, alimente, trimitându-le celor ce și-au găsit adăpost în acest așezământ.

Nădăjduim că acest început de împreună lucrare duhovnicească să-și croiască din zi în tot mai mare vad, cuprinzând în albia sa pe toți doritorii de muncă la secerișul bogat, ce trebuie săvârșit pentru slava Bisericii noastre strămoșești.

Dupăce ne-am cunoscut, ne putem și prețui mai cu temei; făurind din dragostea noastră izvor de fapte care să înalte tot mai marea țâ cupola marelui act, săvârșit din inițiativa Fericitului Păstor care cârmuește astăzi destinele Bisericii Ortodoxe Române.

Prot. PAVEL ȘENDREA

DESPRE MEDITAȚIE

Rândurile se adresează preotului care stă în mijlocul vârtejului vieții de astăzi...

Tocmai acest preot are mai mare nevoie să se întorcă cu cugetul înăuntrul său, să se reculeagă sufletește, să se înalțe din când în când cu sufletul ideal... și să prindă puteri noi de luptă.

Nici un preot să nu se plângă, că pentru aceasta îi lipsește timpul.

Un sfert de oră, pentru a se așeza la picioarele Mântuitorului, poate să-și rezerve zilnic și cel mai ocupat preot. Măcar un sfert de oră de meditație și vei vedea cum îți se înviează devotamentul și caldă iubire pentru Stăpânul în via căruia lucrezi.

Spunea cineva: „meditația este pentru suflet ceea ce este focul pentru fier“. Fierul rece e întunecat și dur, dar aruncat în foc devine luminos și moale. La fel sufletul nostru lipsit de meditație este întunecat, rece și dur, dar adâncit în meditație devine luminos, cald de iubire, supus voinței divine, așa că Dumnezeu îl transformă cum îi place. Și într'adevăr s'a constatat că între preotul care îndeplinește cu seriozitate această deprindere fundamentală a vieții spirituale — și între cel ce o neglijează, există o profunde deosebire. Primul e „asemenea lui Moisi ce coboară din munte, având fața luminată, fiindcă s'a întreținut cu Acela, care s'a numit pe sine“ foc mistuitor“. Al doilea însă nu posedă acea căldură înviorătoare ce numai Duhul sfânt o poate da. De aici rezultă că unul va vorbi despre cele sufletești — în orice împrejurări — cu o siguranță hotărâtă, întrucât el a meditat temeinic asupra vieții spirituale — pe când al doilea va vorbi mai mult pe ghicite. De aceea, dacă pentru ceilalți oameni meditația se impune ca ceva facultativ, pentru preot ea se impune ca o necesitate absolută.

— Spuneam mai sus că Mântuitorul însuși a premers cu exemplu,

arătând că omul pentru a putea comunica cu Dumnezeu, are nevoie de o adâncire în sine însuși și aceasta nu se poate realiza decât prin retragere în singurătate. Iată câteva pasaje caracteristice în această privință: pentru a învinge ispitirea Satanei El se retrage în singurătate: „Atunci Iisus a fost dus de Duhul, în pustie, ca să se ispitească de diavolul“ (Mat. 4. 1); — când află de moartea lui Ioan, se retrase în singurătate ca într'un loc ce mângăere: „Iar Iisus auzind s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi... (Mat. 14. 13); — în preziua morții se roagă, *ceva mai încolo de ai săi*: „... ședeți aici până ce voi merge să mă rog acolo“ (Mat. 26. 36).

Prin urmare e neîgăduit că Mântuitorul prin numeroasele exemple de retrageri a consacrat o metodă pedagogică pe care omenirea creștină și în deosebi preoțimea are datoria s'o cunoască și s'o exerseze. (Pentru a fi în concordanță cu expresiune evangheliei, am înlocuit mai sus termenul de meditație cu cel de retragere, înțelegându-se că cel din urmă îl include și pe cel dintâi).

La aceste retrageri ale Mântuitorului care reies în mod vădit din Sf. Evanghelie, am mai putea adăuga retragerile în meditație ale unor sfinți: Sf. Eftimie cel mare, Longin, Domițian, Sava, Gavril și mulți alții, cari după exemplul Mântuitorului s'au retras în pustie pentruca acolo să-și reîmpropeteze energiile spirituale.

Obiceiul pe care îl au încă țărani noștrii de a se duce la o mănăstire, odată pe an, sau măcar odată în viață, pentru a se spovedi acolo și a avea un moment de reculegere, are rădăcini adânci în trecutul creștinismului.

Mai deosebim și alte retrageri în meditație practicate în deosebi în orient și cari sunt însoțite de o asceză severă, uneori excesivă. Pentru a face din acest punct de vedere al meditației o paralelă între apuseni și orientali și pentru a scoate în evidență binefacerile metodei întiebuințat de cei din urmă, Fr. W. Foerster în cartea sa „Hristos și viața omenească“, la capitolul „Calea

spre cunoștința cea mai adâncă“ scrie: „Apuseanul nu vede că adevărata viață n'o poți înțelege decât retrăgându-te din lumea simțurilor și cufundându-te adânc în tine însuși...“

El aude numai viața zgomotoasă, numai aceasta i se pare viață; n'are nici un simț pentru viața care se desfășoară 'n liniște“.

Intemeietorii religiilor budistă și mohamedană, desigur că au chelluit multă energie în îndelungatele lor meditații până ce au putut elabora principiile dogmei lor.

„Bietul Kant nu a ieșit din orășelul Königsberg. La o aceeași oră a zilei făcea o preumblare scurtă în parcul orașului și se mulțumea să citească cu abilitate cărțile de călătorie... făcute de alții. Dar ce greu este să găsești în biblioteca universală a omenirii o altă carte mai trudită de cât „Critica rațiunii pure“ a sedentarului Kant.“¹⁾

— Din cele spuse până aci, rezultă că meditația constituie o metodă pedagogică morală din cele mai

¹⁾ Gr. Tăușan, op. cit. pag. 11.

alese — și, dacă ea prezintă o valoare atât de mare din punct de vedere educativ — trebuie încurajată. În consecință trebuiesc încurajate și apreciate și temperamentele colorate de idealism, inclinate spre meditație, spre concentrare mintală.

Dar, înfăptuirea acestui deziderat, socotesc că s'ar putea obține, pe lângă practicarea unor alese virtuți, și prin practicarea meditației și mai ales din partea noastră a preoților care avem datoria de a spiritualiza viața creștină.

„Să lăsăm — să lăsăm trupul să evolueze după legile lui firești, cărorora nimic nu li se poate adăuga, și — lumea de azi — să înceapă un proces de purificare a sufletului, să înceapă mântuirea sufletelor“²⁾ și la această purificare se poate ajunge numai prin o analiză psihologică — prin meditație — când scormonindu-ne inima și desvăluindu-i tainele, ne vom spori puțința convertirii noastre în preoți adevărați, sinceri și devotați chemării noastre.

Pr. AUG. DEJEU

²⁾ „Suflet și trup“ — „Renașterea No.“ 48—49, anul 1946.

ÎNCRESTĂRI

— Inchipuiește-ți, dragul meu, : mă chinuiesc de câteva ceasuri și nu reușesc să aștern pe hârtie două rânduri bine închegate! mă întâmpină într'una din zile prietenul A. Faur, tovarășul meu în aceeași slujbă grea

și nefastă de bieți gazetari. Eram nedumerit. Cum se poate asta? Fratele Gusti, meșter al condeiului, s'a împotmolit și nu mai poate să iasă la mal? Și... nu-știu-cum, dar mă pomenii zâmbind.

FOILETON

Câteva însemnări

despre zugravii bisericilor românești în veacul al XVI—XIX-lea

de ȘTEFAN METEȘ

În două studii, unul mai întins și altul de proporții mai reduse, apărute înafnta cu peste 15 ani (*Din istoria artei religioase române*, I, Cluj, 1929 p. VII+168+48 planșe și *Note despre zugravii bisericilor române în veacul al XV-XIX-lea*, Sibiu, 1932 p. 15), am dat numele la peste o sută două de zugravi-pictori români și străini, cari au împodobit cu truda lor artistică sute de biserici și icoane în tot cuprinsul pământului românesc.

Întinzând cercetările mele istorice în toate domeniile și timpurile românești mi-au apărut alți zeci de zugravi, ai căror nume cu opera lor le notez aici pentru specialiști, cari vor judeca, dacă osteneala mea a adus un folos lor și istoriei artei românești.

E un conspect fără pretenții. Informații între-gitoare despre diferite școli și bresle, ale zugravilor, ca și asupra operelor picturale se găsesc în cartea mea citată mai sus.

I. *Zugravii din Moldova în secolul al XVI-XIX-lea*. — E știut că vechile cărți bisericesti în manuscrise erau ilustrate de diferite vîgnete și icoane biblice în mic, făcute de așa zisii miniaturisti, cari și ei erau un fel de zugravi, din cari se dezvoltau unii adevărați zugravi de icoane și

biserici. Astfel de minaturisti sunt: Atanasie din mănăstirea Neamțului (1461-2),¹⁾ apoi cei cari au împodobit Evangheliile slavone din Biblioteca din Viena: Filip (1502) și Evloghie dela mănăstirea Neamțu (1555).²⁾ La Putna avem o icoană zugrăvită de arhimandritul acestei mănăstiri Dosofteu și ucenicul său Atanasie Ierodfaconul (poate Crâmca).³⁾

Evanghelia din Liov e ilustrată de călugărul zugrav Ștefan din Suceava la 1617,⁴⁾ care zugrăvise în 1614 biserica din Păpușa.⁵⁾ La mănăstirea de maice din Vânătorii Pietrii de peste Vale avem câteva icoane, care sunt rodul ostenețlor artistice al marelor zugrave: Ștefanida, Salomia și Doroteia în 1613-14; se mai amintesc aici zugravii: Grigorcea, apoi Tatomir din Țara Muntenească în 1641.⁶⁾

În Basarabia avem la 1644 un zugrav Nicolae.⁷⁾

¹⁾ Iorga, *Veche artă religioasă* p. 101.
²⁾ Ibid., p. 101, 103.
³⁾ Melchisedec, *Revista pentru istorie, arheologie* II, p. 258 și Iorga, *Icoana românească* p. 8 și n. 1.
⁴⁾ Iorga, *Arts mineurs* I p. 48; Iorga, *Miniaturile românești*, p. 7, 11; Iorga, *Veche artă* etc. p. 104.

⁵⁾ *Buletinul Comisiunii Monumentelor istorice*, 1933, p. 18. Zugrăveala bis. din Păpușa a mai fost pe urmă întregită ori reparată de alți doi zugravi: Vasile în 1653 și Ieremcașul în 1709. Ibid., despre Ștefan zugravul din Suceava la 1614 vezi și Berechet, *Picături mărune*, Chișinău, 1924 p. 81—82.

⁶⁾ Preotul Mătasă, *Palatul Cnezilor*, București 1935 p. 121 și *Convorbiri literare*, 1934 nr. 10 (Oct.) p. 810—11 și *Bul. Ccm. M.n. Istorică*, 1939, p. 14.

⁷⁾ Boga, *Documente basarabene*, IX—XI, Chișinău, 1930 nr. 15.

Pe un Triptic de lemn, din 1666, e notat: Ion zugrav.⁸⁾

Un Matelu al lui Ioan zugrav la mănăstirea Golia din Iași la 1660; biserica Sf. Voevozii din târgul Troțuș e opera zugravului Atanasie; arhimandritul Kiril „din Bizanț și dela Sinai“ în 1850 reface pictura dela biserica Sf. Atanasie și Chiril din Iași clădită în sec. XVII-lea; în biserica din Ocea (jud. Neamț) sunt câteva icoane zugrăvite în 1697 de un călugăr dela Secu pe cheltuiala lui Antioh Vodă Cantemir; biserica din Plopeni (jud. Botoșani) e zugrăvită în 1754 de un Rus.⁹⁾

Icoana Sf. Nicolae din biserica din Țicău e de zugravul Gheorghe din 1766.¹⁰⁾

Despre zugravul Nifon Udrescu știm că s'a născut în satul troțușan Bordești, în 1757-65 e stareț la mănăstirea Secul, iar în 1773 îi găsim la mănăstirea Neamț, fără să cunoaștem ceva din opera sa, dacă nu cumva a lucrat ceva la cele două mănăstiri, în care a trăit ani de-a rândul.¹¹⁾

⁸⁾ *Revista Ion Neculce*, Iași, 1928 p. 194; Ioan zugravul la 1766 în studiul despre satul Gănești al lui Costăchescu în *Ion Neculcea* vol. IV.

⁹⁾ Bais, *Bisericile moldovenești din sec. al XVII-lea*, București, p. 168, 211, 221, 231, 300.

¹⁰⁾ *Revista Ion Neculce*, 1931 fasc. 9 p. 230; zugravul Vasile Surdul în sec. 18 cf. *Revista istorică*, 1942 p. 90—1; Ion zugrav în Câmpulungul Bucovinei la 1786, 1790 cf. Ștefan, *Documente din vechiul ocol al Câmpulungului moldovenesc*, București, 1915, p. 163, 205; Andrei zugravul, *Ibid.*, p. 206.

¹¹⁾ cf. *Arhiva Românească* V, București, 1940, p. 139.

Firește, aveam datoria să-l consolez, dar negăsind „formula” potrivită situației, m'am mărginit la un: — Hm!

Prietenul, așteptând zadarnic un răspuns mai precis, mă privi iarăși cu ochii lui senini și reluă:

— Unul merge, altul vine, exact ca la moară. În felul acesta e imposibil să scrii. Pentru a-ți putea concentra ideile, ai nevoie de liniște.

Am plecat dela episcopie ferm hotărât să-i vin tovarășului meu în ajutor.

În seara aceleiași zile m'am aprovizionat cu hârtie, cerneală și câteva penițe. Pregătit cu toate cele necesare mă instalai la masa de scris. Așaaa.. Acum un titlu. Să zicem... „Increstări” Acest titlu e un fel de bascul, care suportă orice. Am ajuns la punctul „subiect”. Am să-l găsesc eu. Nu e mare lucru. În tot cazul ceva actual și de importantă. Dar întâi să aprind o țigară. În fumul albăstrui, ideile se concentrează.

Privesc spre hârtia albă, pe care titlul așternut cu litere mari, cursive apare ca un semn de întrebare. Închid pleoapele încet și simt cum ideile sprințare se concentrează, clipă cu clipă, ca la comandă.

Țărrr!...

Să văd cine sună... Era un prieten, care ținea cu orice preț să-mi comunice ceva important. Comunicarea făcută nu prezenta mare importanță dar mi-a răpît o jumate de oră. Timpul ca timpul. Și-a făcut și el datoria de-ași picura clipele în veșnicie, dar mai mare neșirul că s'au evaporat „ideile”. Pe foaia de hârtie stăruia același semn de întrebare. Mai aprind o țigară.

Țărrr!...

Îa'n vezi, dragă, cine e la sunerie? mă adresez feței mele, care își pregătea lecțiile. Un alt prieten, om necăjit, îmi cerea sfaturi și binevoitorul sprigin.

Abia reinstalat la masa unde mă aștepta semnul de întrebare, mă pomenii cu un alt naufragiat.

Am să demontez soneria! Așa nu mai merge! Non senz să mă énervez pe de geaba fiindcă... soneria începu iarăși să zbârâne..

— Ei comedie!

Buna mea consoartă, vrând să mă menajeze, întrerupe tricotaajul și o iea cu pas domol, dar elastic, să... rezolve problema, A rezolvat o prompt. Imi prezintă o femeie necăjită, văduvă de preot. cu patru copii,

care nu și-a primit penzia de câteva luni.

— Vrei să demontezi soneria? surâde consoarta.

— Nu! Asta la niciun caz! În lume sunt atâtea dureri!...

Prin fluidul magnetic, care unește pe cei cari sunt de acord întru toate mă simt în apropierea ta, frate Augustin. Tu poate dormi la ora asta târzie din noapte, dar privirea ochilor tăi senini mă urmărește și prin pleoapele închise.

Inversând rolurile, e datoria mea să-ți spun:

— Exact ca la moară! Așa nu se poate scrie!

În colțul buzelor tale se ivește un zâmbet inperceptibil. Desigur ai vise plăcute. Vrând să-mi restitui împrumutul, cu aceeași monetă, îmi răspunzi prin somn doar atât:

— Hm!

Sabin se chinuiește de câteva ceasuri și n'a putut așterne pe hârtie decât un titlu vag, care stăruie ca un zâmbet mefistofelic.

Mă simt pătruns de un fior. Nucleu... încep să mă ramolesc? Asta mi-ar mai lipsi!

Spre bătrâneță, omul se poate aștepta la orice surpriză.

Ce rost ar mai avea să pierd noaptea, fumând țigară după țigară? Ideile au evaporat. Cel mai înțelept și bun lucru ar fi să-mi plec capul spre odihnă. Am să încerc mâine.

În întunerecul care mă învăluie, aștept somnul reconfortant. Zadarnic însă, căci gândurile se opun. În sufletul meu, dornic de elevare, necazurile și mizeriile vizitatorilor cari îmi solicitau un sfat și spriginul binevoitor, se dăpână ca într'un caleidoscop viu, triste și mohorite. Încerc să le alung, dar nu reușesc. Ele ciocănesc mereu stăruitoare în cutia creierului meu obosit și învălmășindu-se, îmi năpădesc sufletul înduioșat, ca un roi de gâze înțepătoare.

Prin glasul ei misterios, masa din lemn de brad, tovarășa visurilor mele senine, mă cheamă... Ascult chemarea tainică și, în fumul albăstrui al țigării, ideile se înșirue acum blânde și cuminți, în jurul meu e iarăși lumină.

Cu privirea suspendată în gol, caut un subiect pentru titlul vag, așternut pe hârtie de câteva ceasuri. Pe dinaintea ochilor mei sufletești se dăpână un caleidoscop înduioșător.

Văd o mulțime de „mame”, cu fețele supte de lipsuri și mizerie, înconjurate de o droaie de copii îmbrăcați în sdrențe. Sunt văduvele și orfanii de preoți. În colțul genelor simt o lacrimă fierbinte. Și din lacrimă se naște „subiectul”.

În ședința sinodului eparhial, tinută acum recent și la care au fost invitați P. C. Păr. Protopopi din întreaga eparhie, s'a luat în discuție

— pe lângă alte chestiuni de importanță — și problema ajutorului așa zis „momentan”, în caz de deces al preoților. S'a constatat multă înțelegeră și bunăvoință din partea unor P. C. protopopi, cari au pledat pe lângă sistemul obișnuit în fosta eparhie gr. cat. de Cluj-Gherla și alte eparhii, de a se reține prin cec din salariul preoților un procent oarecare, pentru normarea — sau mai corect zis „augmentarea” — fondului de ajutor momentan. Adevărat că sumele reținute păreau cam exagerate, dar asta nu prezintă o piedică în rezolvarea problemei. Pentru viitor, procentul reținut s'ar putea micșora. De altminteri, în suma globală de cincisute lei lunar, reținulă prin cec, din salariul preoților, se îngloba și fondul așa numai „viduorfanal”, adică fondul de ajutorare al văduvelor și orfanilor de preoți. În cursul discuțiilor s'a ridicat și obiecțiunea că aceste sume s'ar putea plăti de către parohii, dat fiind că salariile mici ale preoților n'ar putea suporta atari rețineri prin cec. Această procedură — socot eu — ar însemna o complicație a cărei rezolvare reclamă timp, ba în unele cazuri ar rămâne nerezolvată.

În ședințele consistoriale s'a slevat și discutat chiar, în deosebite rânduri, chestiunea ajutorului momentan. Preasfințitul și bunul nostru Părinte Episcop Nicolae, în grija ce o poartă față de toți și mai ales față de cei năpăstuiți, este preocupat în mod deosebit de această problemă importantă pentru noi și pentru familiile noastre.

A rămas ca modalitățile augmentării fondului să se discute în sinoadele protopopești, pe lângă condiția de a se rezolva cât mai urgent posibil.

Recuperarea din cassa bisericii a sumelor reținute din salariul preoților prin cec, este... să zic așa: chestie de bucatărie. Firește, acolo unde se poate. Superioritatea nu are nimic împotriva. Principalul este rezolvarea cât mai urgentă. Să nu căutăm deci

scuze și eschivări. Prea ar fi regretabil să rămânem în expectativă și să suspendăm o problemă care ne privește deopotrivă pe toți. A purta grijă de văduvele și orfanii de preoți este pentru noi nu numai o datorie colegială, ci și creștinească.

Atâtea vreme cât vegetăm în lumea vremelniciei, familiile noastre nu rămân pe drumuri și în mizerie. O pâine, mai mult sau mai puțin bună, le este asigurată. Dar noi nu avem aici cetate stătătoare. Și nu e scris nimănui în frunte cât va trăi. În lume totul e relativ și problematic. Parcele care torc firul vieții ome-nesți, pot să scape fusul în orice moment. Vom pribegi din lumea aceasta încă de tineri, sau la adânci bătrânețe? Cine știe! Proverbul întemeiat pe înțelepciunea din bătrâni: „astăzi mie, mâine ție”... ar trebui să ne servească tuturor ca un „memento”. Se poate întâmpla, foarte ușor, ca prima jertfă, care să aibă nevoie de ajutor, să fie tocmai familia ta, care în aceste clipe ești sceptic și încrezut în tinerețta și puterile tale.

Să facem deci din această problemă caz de preoțescă conștiință, emanată din sentimentul cald al iubirii propovăduită de veșnicul adevăr Iisus și Dumnezeuul păcii și al mângâierilor va fi cu noi.

Prot. SABIN G. TRUȚIA

Rugăciune

*Albi mesteceni își apleacă
Peste mușchiu frunzișul crud.
Doamne, pașii Tăi i-aud
Și vieța mi-i săracă.*

*Zilele mi-le mai lasă
Pom de umbră să-mi sădesc,
În cel rai împărătesc
Să am pom de umbră deasă.*

*Gălbene lumini de ceară
Să aprind de Paști în sat,
Să-mi stiu drumul luminat
Peste vămile de sară.*

*Și fântână de răcoare
În pământ adânc să-mi sap.
Sufletul să mi-l adap
Calea de mi-o fi prea mare.*

În biserica din Burdujeni avem 2 icoane: Mântuitorul arhieru și Învierea Domnului din 1783 și 1785 de ierodiaconul zugrav Ventamin, fratele episcopului Amfilochie dela Hotin. Ventamin un iscusit zugrav, își învățase arta în Rusia la zugravul Vartolomei dela mănăstirea Pecersca din Kiev în 1763, apoi trece în Italia cu fratele său în 1769-72 și la muntele Atos. În 1838, la vârsta de 88 ani, trăla retras ca arhimandrit și egumen la mănăstirea Zagavla.¹²⁾

Biserica Sf. Paraschiva din Cosești (jud. Vaslui-Bacău) e zugrăvită de meșterul Gheorghe cu cheltufala lui Antohi Ston.¹³⁾ Tot în acest sfânt lăcaș se aflau 2 icoane: una zugrăvită adică reparată de zugravul Radu cu cheltufala lui Ioniță Ston (în Martie 1741) și a doua de zugravul Constantin Teodorovici cu banii lui Iordache Ston (Dec. 1801).¹⁴⁾

Se amintește zugravul Cristea Stratilă, făcut jignțer, în 1805, de Alex. Vodă Moruzi, iar pe fiul său Vasile din Tecuci, Ion Vodă Sturza, în 1824, îl face serdar.¹⁵⁾

¹²⁾ Bobulescu, în *Biserica ortodoxă română*. București, 1932, p. 577-587, și pe larg despre el în *Bul. Com. Mon. Ist.* 1940, p. 39-48; un zugrav Nifon dela mănăstirca Neamțul în Febr. 1773 cf. *Revista de istorie bisericască*, I nr. 2, p. 24-25.

¹³⁾ Ungureanu, *Omagii lui Gh. Sion*, Iași, 1939 p. 8.

¹⁴⁾ *Revista Teodor Codrescu*, Iași II, 1933 p. 105; zugravul Macarie Rotărian la Dragomirna în 1795 cf. *Revista istorică*, XX, 1934 p. 67.

¹⁵⁾ C. Sion, *Arhondologia Moldovei*, p. 343-4; Io-

În orașul Bârlad avem în 1815 doi zugravii: Stefan și Iordache.¹⁶⁾

Biserica Răducanu din Târgu-Ocna e zugrăvită de: Mihail Paninopol în 1811 și de arhimandritul Pricopie în 1821.¹⁷⁾

Biserica Sf. Nicolae din Iași e împodobită de zugravii: Grigorle și Radu în 1815.¹⁸⁾

Intre refugiații moldoveni, în Bucovina, la 1825, găsim și pe acești zugravii: Gheorghe Gramatie, Anastasi și Constantin Dumftru, colorator.¹⁹⁾

Intre locuitorii comunei Bârboși (jud. Covurlui) se amintesc, în Iul. 1836 și doi zugravii: Petru și Niță.²⁰⁾

nița feciorul zugravului leagă un Octoih în 1845, cf. revista *Ion Neculce*, 1928 fasc. 7, p. 194.

¹⁶⁾ Antonovici, *Documente bărlădene*, II, Bârlad, 1912, p. 384.

¹⁷⁾ *Buletinul institutului de istoria Românilor*, A, D. Xenopol, Iași, 1942 p. 33-4.

¹⁸⁾ Ungureanu, *Indrumător în Arhivele Ștatului din Iași*, Iași 1947, p. 3-4; vezi despre alți zugravii din Iași: Constantin și Italianul Schiavoni, *Ibid.* p. 16; cecet din urmă zugrav a făcut sfintii de mari proporții cf. revista *Floarea darurilor* II p. 25; pe o icoană a Maicii Domnului e notat: Casian zugrav 1817 cf. *Buletinul Com. Monumentelor Istorice*, 1837 p. 43; despre zugravii Grigorie Oștafi (1814) și Iancu Greblis dela Bucecea († înainte 1916) la preot N. V. Hodorabă, *Monografia parohiei Sf. Atanasie și Chiril din Iași*, Iași, 1934 p. 47-48.

¹⁹⁾ Bălan, *Refugiații moldoveni în Bucovina*, p. 84-85. — Ierodiaconul Varnava din Țara Românească zugrăvește în Moldova în 1811 cf. *Arhivele Basarabiei* IV, Csișinău nr. 2 p. 95.

În pinacoteca din Iași se păstrează două chipuri, de prin 1830, ale lui Mihail Vodă Sturza și Mitropolitul Veniamin Costachi făcute de pictorul german Schöfft.²¹⁾ Un alt chip al acestui Sturza ni l-a dat pictorul transilvan Lemeny.²²⁾

Pictorul moldovan Gheorghe Nastasian face studii în Italia, în Roma (c. 1856), unde în luptele pentru republică e rănit.²³⁾

Răposatul Iorga ne spune, că în veacul al XIX-lea s'a format o școală de zugravii la Botoșani,²⁴⁾ iar alta o avem la mănăstirea Agapia, care ar fi opera marelui pictor Grigorescu, ce împodobise cu strălucite icoane zidurile bisericii din cuprinsul acestui sfânt adăpost de călugărițe.

²⁰⁾ Revista *Ion Neculce*, Iași, 1930 fasc. 8, p. 227.

²¹⁾ Revista *Floarea Darurilor*, II, p. 251-2.

²²⁾ *Ibid.* I, p. 329; se amintește un zugrav la Repe-teu cf. *Cercetări literare*, III, București, 1939, p. 183; preo-tul zugrav Iacob din satul Brânzeni (jud. Orhei ori Bălți) cf. *Arhiva Basarabiei*, X nr. 1-4; vezi alți zugravii *Ibid.* II, (1930) nr. 3, p. 343-4. Icoana Maicii Domnului din bis. Mazurachi (Chișinău) e înaltă de zugravii: Iancu, Pavel și Ioan cf. T. Codrescu, I, p. 89.

²³⁾ Vezi Vlad. I. Ghica, *Spicuri istorice*, seria I, Iași 1936; și Fotino, *Boierii Golești*, 1939 vol.

²⁴⁾ *Buletinul Com. Mon. Istorice*, 1938, p. 15.

(Va urma)

RENAȘTEREA SATELOR

IN ȘCOALA PROROCILOR

Calul neînvățat și fiul slobod

Cine a văzut vreodată o mamă plecată asupra leagănului care-i cuprinde odorul drag, sau un tată mândru de cuminenția și hărnicia fiului său — acela înțelege ușor toată iubirea caldă, cu care părinții își învâluie îndeobște odraslele lor.

Din această iubire izvorește în chip firesc grija și jerfa lor pentru copii. În adevăr, care părinte ar fi în stare să-și lase copiii fără de cele trebuitoare vieții și care ar fi în stare să-i lipsească de bucuriile nevino-vate ce li se cuvin? Ori, care părinte ar fi în stare să dea copilului său piatră în loc de pâine? — cum se spune în Sf. Evanghelie.

Și totuși, sunt părinți cari greșesc din dragoste sau din negrijă când e vorba de buna creștere a fiilor lor. Ei își lasă odraslele să crească fără nicio învățătură, fără nicio rânduială.

Nu-i pun la nicio treabă, nu le taie nicio poftă, nu-i ceartă pentru nicio necuviință. Ei uită că lăsând copilului o slobozenie totală, îl îmbrâncesc pe'ndelete în brațele patimilor cari ticăloșesc pe om. Ei uită cuvântul Scripturii Sfinte, după care „cel ce iubește pe fiul său îl ceartă, ca mai pe urmă să se bucure de el“ (Iisus Sirah 30, 1). Ei uită și cuvântul aceleiași Scripturi care spune: „Calul neîn-

vățat ajunge de primejdie și fiul slobod se face obraznic“ (Iisus Sirah 30, 8).

Așa este. Un cal neînvățat nu numai că nu-ți aduce nici-un folos, dar el își poate primejdi viața. Când ți-e lumea mai dragă se sperie, își arată toate năravurile, s'au ia câmpii. Și nici că se poate altfel, dacă nimeni nu l-a lecuit de năravuri, nimeni nu i-a făcut „școală“ — nici cu frâul, nici cu pintenii, nici cu sfârcul biciului. Nimeni nu l-a mângâiat cu privirea, nu l-a netezit cu palma sau nu l-a îmbunat cu o mâncare bună. A crescut în voia lui ca un sălbatec — și sălbatec a rămas.

Cam așa stă treaba și cu creșterea copilului. Dacă nu-l îndrumezi dela început, dacă nu-i înfrânezi pornirile rele și nu i le strunești pe cele bune, crește strâmb, se sălbătecește și ajunge o primejdie pentru sine și pentru alții. Dacă-l lași slobod să facă ce vrea, să meargă unde-i place, s'o ia razna, ajunge dela o vreme să nu mai știe nici de frică nici de rușine. Și asta-i din cale afară de rău.

De aceea să luăm aminte: „Cel ce învață pe fiul său, întărește pe vrășmași și înaintea prietenilor se va bucura de el“ (Iisus Sirah 30, 3).

D. P.

Cugetări despre bine și rău

Legat de pământ

Cu cât mama își leagăna mai mult copilul, cu atât mai târziu va începe să meargă copilul.

Cu cât mama alăptează mai mult copilul, cu atât mai târziu se va învăța copilul la mâncare mai tare.

Vieță după moarte

Precum omul supraviețuiește pă-rulul său tuns, sau unghiilor sale tătate, ori mâinilor și picioarelor tătate, tot așa va supraviețui și întregulul său trup.

Și precum norul alb se deose-bește de apa înghețată, iar oțelul roșit în foc se deosebește de oțelul rece, tot așa se deosebește omul din lumea nemuritoare de sine însuși din lumea muritoare.

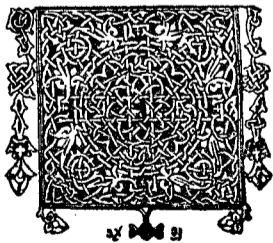
Soarele și piatra

Soarele își împrășteie strălucirea sa la fel de bogată asupra pietrii curate ca și asupra celei prăfuite, dar numai cea curată poate răs-frânge strălucirea primită.

Omul și firea

Până ce omul n'a arătat un-ghitile, firea (natura) n'a știut că și ea are unghii.

Când omul oprîndu-se la mar-ginea Ratului, și-a arătat unghiile lui Dumnezeu, îndată lucrurile toate și-au scos unghiile lor și a început să-l sgârte.

„Republica este un Stat, în care oamenii adunați îngrijesc singuri de soarta lor... Intr'o republică poporul nu ascultă decât slujbașii aleși de dânsul... Așa dar, de nevoie e ca Românii să se întocmească în Republică“.

Nicolae Bălcescu

Cât prețuește viața

Timpul odată trecut, nu se mai întoarce. S'au dus toți anii cari au trecut. Fiecare zi, fie-care ceas, fiecare clipă, își are prețul ei, și îți poate aduce roade mari.

Dacă, după ce vei fi trăit toți anii și vei vedea că ți-au fost sterpi, — cu ce vei pleca din viață? Îți va părea rău; dar toate părerile de rău îți vor întoarce anii? vei înțelege tot ce-ai pierdut, — și tot prețul lucrărilor pe care le-ai fi putut face, și nu vei putea întoarce nimic îndărăt.

Vei dori din tot sufletul să ți se mai dea odată clipele a-celea ca să le trăiești, să le implinești cum trebuie. În zadar!

Mai bine, ia-ți de acuma ho-tăriri mari, — cât timp nu-ți pot aduce decât bine și cât le mai poți îndeplini.

NU UITA

Nu uita: Ruga zilnică.

Nu uita: Cîntarea Cuvântului lui Dumnezeu.

Nu uita: Că ești un fiu al Dom-nului.

Nu uita: Că Domnul te-a incre-dințat să mărturisești dragostea Sa și să ajuți pe cel prinși în păcat. Să mângâi pe cel trudiți, să hră-nești și să îmbraci pe cei lipsiți. La

orbii să fi vedere și călăuză. Să ajuți pe cei bolnavi. Să îndrepti pe calea bună pe cei rătăciti.

Nu uita: Binecuvântarea Dom-nului să ceri în fiecare dimineață, iar seara să mulțumești pentru aju-torul Lui.

Nu uita: Să desfaci cărțile și bro-surile noastre de zidire sufletească printre cei lipsiți de Lumina cea adevărată.

Nu uita: Că Domnul te-a pus să păzești pe fratele tău.

Nu uita: Că ești un copil al celui Atotputernic și purtarea ta trebuie să fie în armonie cu El, fiindcă oamenii citesc faptele tale cum ci-tesc o carte.

Nu uita: Când vrei să faci ceva, să-ți pui întrebarea: „Ce ar face Domnul Isus Hristos?“ Ia ca regulă a purtării tale aceste cuvinte și vei avea multă binecuvântare.

Daniil Sihastru

*Hăt în val, apă 'n prund
Sună-și strune de lumină
Și cântarea trece lină
Printre arbori, până 'n fund.*

*Bunul Dumnezeu din cer
Bun surăde'ntre pleoape
Și coboară mai aproape
Pe un pod de lăicer.*

*Iar la umbra muntelui
Singer, Daniil Sihastru,
Psalm ca cerul de albastru
Zugrăvește 'n cartea lui.*

Obiceiuri păgâne

La Negri, mai cu seamă la se-minția Basongo, sunt și vrăjitorii care judecă când se întâmplă vre-o crimă: dacă cineva ucide, otrăvește, dă foc ori face altă blestemăție, — atunci judecătorul „Musongo“, nu-și bate capul să cerceteze întâmplarea, să asculte martori, să-i înfățișeze, să-i joare, să chibzuiască bine, unde e adevărul și dreptatea, ci se mulțumește să chema la el pe cei bănuți de fără-delege, să le dea să bea otrava pregătită de el.

În timp ce el pregătește otrava, alții îi sapă mormântul, unde cel vinovat are să intre de viu. Mor-mântul îl sapă de obicei femeile, smulgând toată iarba de pe un roto-gol cu mărimea c'am de trei metri și lăsându-i cărare prin iarba cea înaltă ca să poată trece un om cu piciorul.

Otrava se amestecă cu scoarța unui copac pe care localnicii îl numesc „Kipvin“. Judecătorul, care totodată e și otrăvitor, când pregătește otrava, spune cuvinte de farmece, ca acestea: „Du-te și intră în pântecul (cută-ruia) în pântecul ucigașului.“

Dacă întâlnești o broască, spunei: Ești ucigașul.

Vezi un șoim? E tot el.

Auzi o bufniță? E chipul nemer-nicului.

Zărești o pitulice? Să știi că el se ascunde în ea.

Găsești un liliac? E îngrozitorul lui chip!

Prinde-l! Ia-l de păr! Înșfacă-l de unghii!“

Zicând acestea, el așează otrava în formă de unsoare pe nouă foi de ananas și i-o dă s'o înghită. În mor-mânt îi așează de mâncare: găini fripte, păstramă de capră, pâine, ba-nane și vin de palmieri. Osânditul la moarte nu uită să-și ducă cu el și pipa (luleaua).

Înainte de a intra, osânditul zice: „Dacă sunt vinovat, voi putez în pământ; dacă nu, voi reveni între voi.“

Nu odată se întâmplă ca el cu dibăcie să oprească în gură otrava, pe care apoi o dă afară mai târziu. Noaptea târziu începe să-și sape gaură de scăpare, să iasă din mor-mânt, să fure însemnele căpeteniei sâmânției (tribului), prin oamenii săi să bage spaimă în toți și după o anumită trecere de vreme, un an sau doi, să ceară să fie declarat nevinovat și reșezat în cinstea de mai înainte.

Sfaturi folositoare

Ceai economic. Puteți obține un ceai-surogat care se aseamănă foarte bine cu ceaiul chinezesc atât de scump și de rar în zilele noastre.

Procedeul e foarte ușor: culegeți frunze tinere și proaspete de coacăze roșii și negre, de smeură și de fragi și fără să le spălați ca să nu le distrugeți aroma, lăsați-le să se usuce puțin. Puneți-le pe o masă și frecăți-le cu palma sau cu o bucată de lemn rotund.

După aceea, udați-le puțin și ștergeți-le într-o cârpă foarte curată, lăsându-le să stea două zile să fermenteze; după acest răstimp, uscați-le în aer liber, la umbră, întinzându-le pe pânză. Strângeți-le într-o cutie de metal.

Pentru a da miros plăcut casei Pentru a îndepărta mirosul în bucătărie, sau numai pentru a parfuma casa, iați un fel simplu și plăcut.

Luați un borcan care se închide bine și puneți într'insul un strat de flori mirositoare: liliac, trandafiri, crini, etc. Presărați deasupra sare fin pisată, apoi iar un strat de petale și iar unul de sare. Procedați mereu

așa până ce borcanul s'a umplut și adăugați trei-patru lingurițe de alcool.

De câte ori vreți să parfumați casa, deschideți borcanul câteva minute, apoi închideți-l. Această preparație ușor de făcut, se păstrează multă vreme și poate servi de nenumărate ori.

Când se îngălbinesc rufele Se întâmplă adesea ca rufele care au stat prea mult în dulap fără să fie întrebuițate să se îngălbinească. Iată un leac de a întâmpina acest rău.

După ce ați clădit rufele, puneți în apă cu scrobeală albastră un pumn de sare grungioasă la un lighean. E bine să puneți rufa după ce ați călcat-o întinsă pe hârtie

Pentru a curăța mobilele lustruite Puneți 50 gr. esență de terebentină, 50 gr. de ulei de in, 20 gr. de ceară de albine. Frecați mobilele cu o bucată de lână imuiată cu această soluție.

Păstrați apa în care ați fiert fasole albă uscată Se curăță la perfecție stofele de bumbac colorate sau imprimate, fără să le strice culoarea.

Muiați obiectul pe care vreți să-l spălați în apa aceasta caldicioasă, frecăți ca și când ați spăla cu săpun apoi clătiți în mai multe ape. Dacă stofa e prea murdară, puteți adăoga și puțin săpun.

† TOMA ROȘIU (1875-1949)

Incet ca o candelă pâlpâind, s'a stins din viață la Câmpia-Turzii, în 23 Ianuarie 1949, veteranul și înălțat stător pe premii al învățătorului din județul Turda, apreciatul dascăl Toma Roșiu.

Născut la 30 Septembrie 1875, era oricinar din frumnașă comună Dobra jud. Hunedoara. Terminând anti de școală în Dobra și liceul în Brad, părinții săi l-au îndrumat spre instituția din slujba poporului: școala normală-pedagogică din Sibiu. Morituosul absolvent al școlii intră în viața publică.

Funcționează ca învățător și director în orașul Deva între anii 1886-1900. Mai târziu în târgușorul nasterii sale, activează în aceeași calitate între anii 1901-1919, slujind școala poporului din acele vremuri cu devotament, pe două cărări: cea didactică și artistică, organizând coruri românești.

Fiu al generației înainte de unirea națională a Românilor, a militat în rândul luptătorilor pentru realizarea idealului: unirea din 1918. Figură distinsă în tagma dascălească, sub regimul românesc a fost rânduit ca inspector școlar al județului Turda în anii 1919-1927.

In epoca aceasta împreună cu colaboratorii săi a muncit pentru organizarea și consolidarea învățământului și școlii românești din județ. Este avansat din 1927 la postul de inspector școlar al orașului Cluj, funcțiune pe care o menține până la pensionare în 1930. Vigoarea și pornirea spre activitate rămâne o trăsătură caracteristică a individualității lui, continuând să fie membru activ al organizației corale episcopale din Cluj și episcop al catedralei. Menționăm aici că a fost unul din întemeătorii și susținătorii organizației corale din Câmpia-Turzii.

Bun în suflet, lipsit de artificii convenționale, muncitor și însușit pentru probleme culturale, coleg și colaborator sincer și părinte adevărat în familie, Toma Roșiu lasă regrete unanime în sufletul celor ce l-au cunoscut și apreciat.

Prohodirea lui s'a săvârșit în capela parohiei C. Turzii, în 25 Ian. 1949, încunjurat de membri familiei și cunoscuți. Ist doarme somnul de pace în cimitirul parohiei C. Turzii-Săncraiu.

Dumnezeu să-l odihnească!
Părintele CÂMPEAN

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

În ziua de 4 Febr. c. s'a împlinit un an de zile dela încheierea tratatului de prietenie, colaborare și asistență între U. R. S. S. și R. P. R. Evenimentul a fost prăznuit în București printr-o conferință ținută de Dl Grigore Preoteasa, ministru adjunct la Ministerul Afacerilor externe.

În zilele trecute a sosit la Constanța vaporul „Korciz” care a adus 309.501 kgr. bare de oțel, 1208 kgr. țevi de aramă, 404 kgr. bare de aramă, 266 kgr. cablu electric de înaltă tensiune.

Mărfurile de mai sus au fost a-

duse în baza acordurilor comerciale dintre R. P. R. și Marea noastră prietenă dela Răsărit.

In gândul de a veni în ajutorul mamei și a copiilor, Ministerul Sănătății a repartizat spre fabricare 4475 kgr. piele, 12,853 kgr. talpă, 18 vagoane bumbac și 23 tone lână din care se vor lucra obiecte de strictă necesitate.

Obiectele lucrate se vor împărți gratuit copiilor până la 12 ani și femeilor gravide sau lehuze prin mijlocirea directă a On. Minister.

Arad. Fabrica de zahăr din Arad și-a mărit producția cu peste 223% față de anii trecuți.

Datorită faptului că în vara anului 1947 a primit o mare cantitate de semințe selecționate de sfeclă de zahăr din U. R. S. S. în vara anului trecut a avut o recoltă atât de îmbelșugată încât a putut împrumuta și fabricii din Bod-Brașov peste 1100 vagoane de sfeclă.

Cantitatea de sfeclă prelucrată în actuala campanie a depășit cu 214% pe cea din anul trecut, iar cea de zahăr cu 239,31%.

În zilele trecute a avut loc la Cluj o constătuire sub președinția D-lui Horia Marian, prefectul județului, unde, pe lângă alte lucruri, s'a pus la cale planul pentru campania însămânțării de primăvară și alte lucruri gospodărești de primă importanță.

EXTERNE

Moscova. Generalissimul Stalin, întrebând de către un gazetar american dacă ar fi aplicat să examineze împreună cu reprezentanții Statelor Unite chestiunea păcii, a desarmării treptată și o eventuală întâlnire cu Dl Truman, a răspuns că Guvernul Sovietic, oricând e gata să examineze lucrurile de mai sus, numai să se poată asigura pacea în lume. Pentru aceasta însă e nevoie să se respecte angajamentele luate. Deasemenea, nu vede nicio piedecă în calea unei întâlniri cu Dl Truman.

În ziua de 3 Febr. c. a început la Budapesta procesul Cardinalului

Mindszenti, acuzat de înaltă trădare față de Ungaria.

La proces i-au parte și reprezentanți ai gazetelor din străinătate. Procesul e public.

Roma. Dl P. Togliatti, secretarul general al Partidului Comunist italian a declarat că Uniunea Europeană, pusă la cale de cercurile apusene, e menită să împărțească Europa în două și să pregătească noi neînțelegeri între Răsărit și Apus.

Paris. În ziua de 31 Ian. c. 6000 de muncitori industriali din Marsilia au declarat grevă. Ei cer mărirea salariilor cu 25%, asigurându-li-se astfel un minimum de existență. Au mai cerut, deasemenea, să fie reprimiți în lucru muncitorii concediați.

Moscova. Se împlinesc șase ani dela marea victorie dela Stalingrad.

Orașul care a fost atacat cu furie de armatele hitleriste, va rămâne în istorie ca un punct hotărâtor de unde au să înceapă istoria decăderii definitive a fascismului — a hitlerismului.

Astăzi orașul e refăcut din ruine și moloz. Urmele triste ale războiului dispar cu fiecare zi ce trece, dar el va rămâne mereu un *memento* pentru toți aceea care nu înțeleg să respecte libertatea și independența unui popor.

∞

PARTEA OFICIALĂ

No. 522/1959.

Circulară

Către toți P. P. C. C. Părinți Protopopi și Preoți din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului

Toți preoții cu preoție lucrătoare, au datoria canonică să pomenească la îndătinatele locuri prevăzute la sfintele slujbe dumnezeiești, pe Ierarhul în a cărui jurisdicție canonică se află.

Cei ce nu se vor conforma, vor suporta consecințele prevăzute de legile în vigoare.

Cluj, la 25 Ianuarie 1949.

Prot. Sabin Trușea Const. Hașcău
vicar secretar

Nr. 626/1949

Circulară

Potrivit rânduelilor noastre bisericești, duminica primă din Postul Sf. Paști — Duminica Ortodoxiei — este destinată pentru propagandă ortodoxă prin graiu viu și în scris. Ea este ziua presei ortodoxe.

Ca orice acțiune sănătoasă pentru a se putea desfășura în condițiunile cerute are nevoie, pe lângă o hotărâre și o voință energică și de un ajutor material care să acopere, cel puțin în parte, cheltuielile necesare.

În acest scop introducem, începând cu acest an, „discul presei ortodoxe” care se va purta în Duminica Ortodoxiei în fiecare biserică din Eparhie, iar rezultatul lui se va trimite de îndată, prin oficiul protopopesic, la Centrul Eparhial sub titlul „discul presei ortodoxe”.

Aducând din timp la cunoștința P. C. Preoți această dispoziție, îi invităm cu toată căldura să lămuirească pe credincioși asupra acestui disc prin care nădăduim să se realizeze lucruri frumoase pentru Biserica.

Cluj, la 1 Februarie 1949.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop Secretar

Nr. 406/1949.

Concurs din oficiu

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 de zile dela prima apariție în „Renașterea”, pentru următoarele parohii din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Venitele împreunate cu postul de paroh la aceste parohii vor fi: Pe lângă salariul dela Stat după reușterea din partea Onor. Minister al Cultelor, dotația parohiei precum și veniturile stolare obișnuite în fiecare parohie.

Parohii vacante:

I. Protopopiatul Beclean: (j. Someș)

1. Piatra, cl. III, 591 sufl., cu filia Miriș 299 sufl., casă parohială în construcție, sesiune 28 jug.

2. Târlisua, cl. I, 2084 sufl., casă parohială și supraedificate, sesiune completă.

3. Agrieș, cl. I, 1908 sufl., casă parohială, este sesiune 20 jug.

Protopopiatul Bistrița: (j. Năsăud)

4. Sirioara, 454 suflete, casă.

II. Protopopiatul Buciumi:

5. Brusturi, cl. III, 440 sufl., casă parohială, sesiune 12 $\frac{1}{2}$ jug.

6. Chichișa, cl. III, 450 sufl.

7. Răstolțul Deșert, cl. II, 597 sufl., casă parohială, sesiune 30 jug.

IV. Protopopiatul Câmpia: (j. Someș)

8. Beudiu, cl. II, 827 sufl., casă parohială, sesiune 22 jug.

9. Copru, cl. II, 370 sufl., casă parohială, sesiune 35 jug.

10. Feldioara, cl. II, 703 sufl., casă parohială, sesiune 32 jug.

11. Lacu, cl. II, 335 sufl., casă parohială, sesiune 42 jug.

12. Tentea, cl. II, 602 sufl., casă parohială, sesiune 44 jug.

V. Protopopiatul Cluj: (j. Cluj)

13. Făureni, cl. II, 878 sufl., casă parohială, sesiune 12 jug.

14. Satulung, cl. II, 629 sufl., casă parohială, sesiune 23 $\frac{1}{2}$ jug.

